

Gárdonyi Géza:
A BOGÁR

Az ablakomnak külső párkányára
Leszállt egy fényes, kék-aranybogárka.
Messziről jött és itt most megpihen.
Szárnyát bevonja s rám néz szelíden.
Rám néz és bámul.

Mit gondol magában
A kis bogár az ember ablakában?

Tán azt gondolja: íme itten áll
Egy óriás nagy fekete bogár;
Egy nagy bogár, ki kőben éldegél,
S nincs szárnya se, csak mászik, mendegél.

S én gondolom: Mily boldog e kis élet:
Csak véletlen, hogy a városba tévedt;
Az erdőség az ő igaz hazája,
A lomb, a fű, a virág a tanyája;
Bú nélkül él, békén, függetlenül;
Minden övé, ahova települ;
Pénz néki nem kell, se más földi kincs;
Barátja sok van, ellensége nincs;
Ház se kell néki: ha eljő az éj,
A sátra lomb, az ágya falevél;
Reggel, ha ébred, inni, fürdeni
Egy tiszta harmatcsepp elég neki;
Ebédje nyíló virág mézpora,
Díványa annak selyme, bársonya;
Ott szundikálja délutáni álmát,
S hallgatja kedvvel a madár-dalárdát.
Vajon mi hozta ezt a kis bogárt,
Mi gondolat, hogy éppen ideszállt?
Tán benne is van vágy és akarat:
Próbálni, látni, új világokat?
Vigyázz, kis boldog: messze el ne szállj!

Az ember is, ez óriás bogár
A zöldben élt valaha réges-régen,
Függetlenül, csendben és békességben;
De vágya támadt látni új világot,

S ment-ment, elhagyva fát, füvet, virágot,
Míg végre kövek közé rekedett
S küzdelmes élet örök rabja lett.

És üldögélünk csendes szótlanul,
A nap kisüt a fellegek alúl.
Megmozdul, fölnéz az aranybogár:
Szárnyát kibontja s dongva tovaszáll.

(1911)